

Onzekerheid en onduidelijkheid over de eigen ontwikkelingsmogelijkheden is de reden dat er nu **zo hard doorgemolken** wordt, ook al levert het verlies op.

De koeien blijven lopen

Herrold Lammertink is directeur van DLV Advies

FRIESLANDCAMPINA betaalt 2 cent extra voor de melk die geleverd wordt in de eerste zes weken van dit jaar, als er op bedrijfsniveau niet meer wordt geleverd dan in de referentieperiode eind vorig jaar. Ondanks de uitbreiding van zijn verwerkingscapaciteit is de groei in melkstroom zo groot dat de zuivelaar problemen heeft om alle melk van zijn leden te verwerken.

Die groei vond plaats in een periode waarin de gemiddelde melkprijs rond 30 cent lag. Volgens bedrijfseconomen is dat in ieder geval minimaal 5 cent onder de kostprijs. Dus bij iedere extra kilogram melk, verslechtert het resultaat. In mijn ogen is er dan ook geen financiële prikkel om 'vol gas' te melken. Toch blijft de melkstroom toenemen, ondanks hoge toegerekende kosten. Hoe meer verlies hoe beter? Of is het toch geen echt verlies?

Een jaar of vijf geleden stond in ieder bedrijfsontwikkelingsplan dat de groei moest plaatsvinden in het quotumvrije tijdperk. De stallen werden alvast gebouwd op deze groei, die vanaf 2015 zou moeten beginnen. 15 procent meer melk, was de algemene verwachting die je overal hoorde.

Een halfvolle nieuwe stal was toen niet erg, tenminste, als je alleen keek naar de financiële cijfers. Je bepaalde de ontwikkelstrategie met de banken. Door slim afstemmen van de aflossingen maakte je een groeisporg qua gebouwen, zonder de directe noodzaak om de stal vol te zetten met vee.

Maar er was in die tijd ook een groep ondernemers die juist wel de keuze maakte om

daadwerkelijk te groeien in vee-aantal en productie. Dit ondanks de berekeningen die deze ondernemers voorgeschiedt kregen. Die berekeningen toonden dat door extra vee, extra voer, extra mestafzet en extra quotum deze directe uitbreiding financieel gezien absoluut een verkeerde keuze was.

Vandaag de dag weet die groep ondernemers, die zogenaamd niets verdiend heeft, wel beter. Juist deze bedrijven hebben een melkveefosfaatreferentie waar je 'u' tegen zegt. Juist zij hebben de vee-aantallen op peil, passend bij hun nieuwe situatie, zonder dat ze daarvoor straks fosfaatrechten moeten aanschaffen. Deze bedrijven zijn daarnaast ook nog eens gegroeid, zonder dat er bij de stijging in fosfaatproductie op bedrijfsniveau, extra grond onder het bedrijf hoeft te komen.

De onzekerheid en onduidelijkheid over de eigen ontwikkelingsmogelijkheden die veel bedrijven voelen, is een van de redenen dat nu zo hard doorgemolken wordt. Het verleden toont immers dat het verstandig is zo snel mogelijk het bedrijf op maximale omvang te krijgen. Wat je hebt, kan je niet meer afgenomen worden, is de gedachte. Iedere koe wordt nu aangehouden omdat de fosfaatrechten nog niet wettelijk afgekondigd zijn.

Het is nog niet duidelijk hoe de referentiedata gaan werken en wat dit straks betekent voor de groeimogelijkheden. Ook is niet duidelijk hoe een eventuele fosfaatrechtenhandel eruitziet en welke prijzen betaald gaan worden. Dus de koeien blijven lopen, totdat de wettelijke rem waarheid wordt.

De stallen staan nu vol melkkoeien omdat er onduidelijkheid is over de fosfaatrechten.